

benis situm: & inde est quod remotis omnibus aliis quæ sunt in re, talis distinctionis necessitas inventur in sola quantitate dimensiva. Si autem accipiatur linea separata, oportet quod si sunt duas lineæ, vel duas partes unius lineæ, sint distinctæ in situ; alias linea addita lineæ non efficeret majus, quod est contra communem animi conceptionem: & similiter est de superficiebus, & corporibus mathematicis. Et quia materia debetur situs, inquantum substans dimensionibus, exinde prædicta necessitas ad materiam situatam derivatur, ut sicut non est possibile esse duas lineas, vel duas partes lineæ, nisi sint distinctæ secundum situm; ita (5) impossibile sit esse duas materias, vel duas partes materiae, nisi sit distinctio situs. Et quia distinctio materiae est (6) principium distinctionis individui, inde est quod Boetius dicit in Lib. de Trinit. quia *duobus corporibus unum locum singere nullo modo possumus*; ut hanc saltem accidentiu[m] varietatem distinctionis individuorum requirat. Subtilitas autem à corpore gloriose dimensionem non auferit; unde nullo modo auferit sibi predictam necessitatem distinctionis situs ab alio corpore; & ita corpus gloriosum non habebit ratione sua subtilitatis, quod possit esse cum alio corpore; sed poterit esse simul cum alio corpore ex operatione virtutis divinae; sicut etiam corpus Petri non habuit ex aliqua proprietate insita quod ad adventiunem eius sanarentur infirmi, sed hoc fiebat virtute divina ad ædificationem fidei; ita faciet virtus divina ut corpus gloriosum possit esse simul cum alio corpore ad perfectionem gloriae.

Ad primum ergo dicendum, quod ratio illa est sophistica, quia procedit ex suppositione falsi, vel petit principium. Procedit enim ratio illa ac si inter duas superficies oppositas loci alicujus esset aliqua dimensionis propria loco, cui oportet quod uniretur dimensionis corporis locati adveniens: sic enim sequeretur quod dimensiones duorum corporum locatorum fierent una dimensione, si utraque usum fieret cum dimensione loci. Hæc autem suppositio falsa est: quia secundum hoc quandocumque corpus acquireret novum locum, oportet aliquam immutationem fieri in dimensionibus loci, vel locati. Non enim potest esse quod aliqua duo fiant de novo unum, nisi altero eorum immutato. Si autem, ut se ferat veritas habet, loco non debentur aliæ dimensiones quam dimensiones locati, patet quod ratio nihil probat, sed petit principium: quia secundum hoc nihil est aliud dictum, quod dimensiones locari fiunt eadem cum dimensionibus loci, nisi quod dimensiones locati continentur infra terminos loci, & secundum eorum mensuram distantem termini loci, sicut distarent propriis dimensionibus, si eas haberent; & sic dimensiones duorum corporum esse dimensiones unius loci, nihil est aliud quam duo corpora esse in eodem loco; quod est principale propositum.

Ad secundum dicendum, quod positio quod duo corpora sint in eodem loco per miraculum, non sequitur aliquid neque contra communes animi conceptiones, neque contra distinctionem lineæ, neque contra conclusiones alias Geometriae. Sicut enim supra distinct. xii. (q. 1. art. 1. quæstiunc. 3. ad 3.) dictum est, quantitas dimensiva in hoc differt ab omnibus aliis accidentibus, quod habet speciale rationem individuationis, & distinctionis, scilicet ex situ partium, præter rationem individuationis, & distinctionis, quae est sibi, & omnibus aliis accidentibus communis, scilicet ex materia subjecta. Sic ergo una linea potest intelligi diversa ab alia, vel quia est in alio subjecto (quæ consideratio non est nisi de linea materiali) vel quia distat in situ ab alia; quæ consideratio est etiam de linea mathematica, quæ intellegitur præter materiam. Si ergo removeatur materia, non potest esse distinctio linearum nisi secundum situum diversum; & similiter nec punctorum,

(5) *Al. possibile est.* (6) *Al. primum.* (7) *Al. distinctum.* (8) *Al. primum.*

SOLUTIO III.

Ad tertiam questionem dicendum, quod sicut ex dictis patet, præter hoc necesse est duo corpora in duobus locis esse, quia diversitas materiae requirit distinctionem in situ: & ideo videmus quod quando

cipabunt aliquid glorie, & non quod eis convenientes dotes corporum humanorum glorificatorum.

SOLUTIO V.

Ad quintam questionem dicendum, quod corpus non comparatur ad locum nisi medianis dimensionibus propriis, secundum quas corpus locatum circumscribitur ex contactu corporis locantis: unde quod corpus aliquod sit in minori loco quam sit sua quantitas, hoc non potest esse, nisi per hoc quod quantitas corporis propria efficitur aliquo modo minor seipsa; quod quidem non potest intelligi nisi duplitter. Uno modo ex variatione quantitatis circa eamdem materiam, ut scilicet materia que primo subest magna quantitat, postea subdit parvæ: & hoc quidam posuerunt in corporibus gloriis, dicentes, quod quantitas eorum subest eis ad nutum; ita quod cum voluerint, possunt habere magnam quantitatem, & cum voluerint, parvam. Sed hoc non potest esse quia nullus motus qui sit secundum aliquid intrinsecum rei, potest esse sine passione abjecte à substantia: & ideo in corporibus incorruptibilis, scilicet coelestibus, est solus motus localis, qui non est secundum aliquid intrinsecum. Unde patet quod mutationis quantitatis circa materiam repugnat impossibilitati corporis gloriis, & incurritibilitati. Et praeterea sequeretur quod corpus gloriis quandoque esset rarius, & quandoque spissius: quia cum nihil dividiri possit ab eo de materia sua, quandoque eadem materia esset sub parvis dimensionibus, & quandoque sub magnis, & ita rarefieret, & densaretur, quod non potest esse. Alio modo potest intelligi quod quantitas corporis gloriis efficiatur minor seipsa per variationem situs, ita scilicet quod partes corporis gloriis subintret se invicem, & sic redat ad quantumcumque parvam quantitatem: & hoc quidam posuerunt, dicentes, quod ratione sua subtilitas corporis gloriis habebit, quod possit esse simul cum alio corpore non gloriis in eodem loco: & similiter potest una pars esse intra aliam in tantum quod totum corpus gloriis poterit intrare per minimum portionum unius corporis: & sic ponunt quod corpus Christi exiit de utero virginali, & intravit januis clausis ad discipulos. Sed hoc non potest esse: tum quia corpus gloriis non habebit quod sit cum alio corpore simul ratione subtilatis; tum quia etiam si, chaberet ut ratione subtilitas esset cum alio corpore non tamen cum corpore gloriis, ut multi dicunt; tum quia repugnat rectæ dispositioni corporis humani, quæ requirit determinatum situm, & distantiam partium. Unde nec per miraculum umquam hoc fieri. Et ideo dicendum, quod corpus gloriis semper erit in loco sibi æquali.

Ad primum ergo dicendum, quod corpus Christi in sacramento altaris non est localiter, ut supra dist. 10. dictum est.

Ad secundum dicendum, quod probatio Philosophi procedit ex hoc quod una pars eadem ratione subintraret aliam. Sed talis subintratio partium corporis gloriis in invicem non potest esse, ut dictum est: & ideo ratio non sequitur.

Ad tertium dicendum, quod corpus videtur ex hoc quod agit in visum. Quod autem agat in visum, vel non agat, nihil variat in ipso corpore: & ideo non est inconveniens, si possit, quando vult, videri; & quando vult, non videri. Sed esse in loco non est actio aliqua procedens ab eo ratione sue

(9) *Al. & supra.* (10) *Al. quæ sunt duo.* (11) *Al. quod non esset.*

quantitatis, sicut videri ratione sui coloris: & ideo non est simile.

SOLUTIO VI.

Ad sextam questionem dicendum, quod omne corpus palpabile est tangibile; sed non converetur.

Omnis enim corpus est tangibile quod habet qualitates quibus natus est immutari sensus tactus: unde aer, & ignis, & omnia hujusmodi sunt corpora tangibilia. Sed palpabile ulterius addit quod resistat tangenti: unde aer, qui nequaquam resistit transiunt per eum: sed est facillime divisionis, tangibilis quidem est, sed non palpabilis. Sic ergo patet quod palpabile dicitur aliquod corpus ex duobus, scilicet ex qualitatibus tangibilibus, & ex hoc quod resistit tangenti, ut non pertransatur: quia qualitates tangibiles sunt calidum, & frigidum, & hujusmodi, quae non inveniuntur nisi in corporibus gravibus, & levibus, quae habent confarctatem ad invicem, ac per hoc sunt incorpribilia. Ideo corpora coelestia, quae sunt secundum naturam incorpribilia, sunt sensibilia quidem visu, sed non tangibilia, & sic etiam nec palpabilia: & hoc est quod Gregorius dicit (loc. cit.) quod corrupti necesse est omne quod palpatur. Corpus ergo gloriosum habet ex natura sua qualitates quae sunt naturae immutare tactum; sed tamen quia corpus est omnino subjectum spiritui, in potestate ejus est ut secundum eas immutet tactum, vel non immutet. Similiter etiam secundum naturam subjecti competit ut resistat cuilibet alteri corpori transiunt, ita quod non possit esse cum eo simul in eodem loco; sed miraculose hoc potest divina virtute contingere ad nutum ipsius quod sit cum alio corpore in eodem loco, & sic non resistet ei transiunt. Unde secundum naturam suam palpabile est corpus gloriosum; sed ex virtute supernaturali hoc ei competit ut cum non vult, non palpetur a corpore non glorioso: & ideo Gregorius dicit (ubi supra) quod Dominus palpandam carnem præbuit, quam januis clavis introduxit, ut profecto ostenderet post resurrectionem corpus suum esse & ejusdem naturæ, & alterius glorie.

Ad primum, ergo dicendum, quod incorpabilitas corporis gloriosi non est ex natura componentium, secundum quam omne quod palpatur, necesse est corrupti, ut ex dictis patet: & ideo ratio non sequitur.

Ad secundum dicendum, quod quamvis aliquo modo fieri possit quod corpus gloriosum sit cum alio corpore in eodem loco, tamen corpus gloriosum, habet in potestate sua resistere cuilibet tangenti cum voluerit; & sic palpari potest.

Ad tertium dicendum, quod qualitates tangibles in corporibus gloriosis non erunt reductæ ad medium rei secundum aquæ distantiam ab extremis acceptum, sed ad medium proportionis, secundum quod optime competit complexioni humane in singulis partibus: & ideo tactus illorum corporum est delectabilissimus: quia potentia semper delectatur in convenienti, & tristatur in excessu.

Ex EDIT. P. NICOL. (a) Non de cantico novo, ut prius, nec XIII. de Trinit. cap. vii, sicut in Supplemento quæst. LXXXIV. art. 2. Sed colligitur ex Manuali cap. XXXIIII. In edit. Patavina ann. 1712. loc. & in Manuali cap. XXXIIII. tom. ix.

ARTICULUS III.

Utrum corpora gloriosa sint futura agilia.

IV. contr. Gent. cap. LXXXVI.

1. Ad tertium sic proceditur. Videtur quod corpora gloriosa non sint futura agilia. Illud enim quod de se est agile ad motum, non indiget aliquo differente. Sed corpora glorificata deferuntur post resurrectionem in nubibus obviam Christo in aere ab Angelis, ut dicit Glossa (interlinealis) I. ad Tessel. IV. Ergo corpora gloriosa non erunt agilia.

2. Præterea. Nullum corpus quod moveatur cum labore, & pœna, potest dici agile. Sed corpora gloriosa hoc modo movebuntur, cum motor eorum, scilicet anima, moveat in contrarium naturæ eorum, alias moverentur semper in unam partem. Ergo non erunt agilia.

3. Præterea. Inter operationes animalis sensus est nobilior, & prior quam motus. Sed non assignatur corporibus gloriosis aliqua proprietas quæ perficiat ea ad sentiendum. Ergo nec eis debet attribui agilitas.

4. Præterea. Natura dat diversis instrumentis diverse dispositiones secundum diversas virtutes ipsorum: unde non ejusdem dispositionis instrumenta dat animali tardo, vel veloci. Sed Deus multo ordinatus operatur quam natura. Cum ergo corpus gloriosum habeat membra ejusdem dispositionis in figura, & quantitate sicut modo, videtur quod non habeat aliam agilitatem quam modo haberet.

Sed contra est quod patet I. Corinth. xv. 43. *Semper in infirmitate, surget in virtute, id est mobile, & vivum.* Sed mobilitas non potest dicere nisi agilitatem ad motum. Ergo corpora gloriosa erunt agilia.

Præterea. Tarditas maxime videtur spiritualitati repugnare. Sed corpora gloriosa erunt spiritualia, ut dicitur I. Corinth. xv. Ergo erunt agilia.

QUESTIUNCULA II.

1. Ulterius. Videtur quod agilitate sua numquam utentur, ita quod moveantur. Quia secundum Philosophum (VIII. Physic. text. xiv.) motus est actus imperfecti. Sed in illis corporibus nulla erit imperficitus. Ergo nec aliquis motus.

2. Præterea. Omnis motus est propter indigentiam; quia omne quod moveatur, moveatur propter adeptiōnem alicujus finis. Sed corpora gloriosa non habent alicujus indigentiam: ut Augustinus dicit (a) Lib. de cant. novo cap. x. *Ibi erit quidquid voleas, non erit quidquid noles.* Ergo non movebuntur.

3. Præterea. Secundum Philosophum in II. Cœli & mundi text. LXII. LXIV. LXVI. quod participat divinam bonitatem sine motu, nobilis participat illam quam quod participat eam cum motu. Sed corpus gloriosum nobilis participat divinam bonitatem quam aliquod aliud corpus. Cum ergo quedam alia corpora omnino sine motu remaneant, sicut corpora coelestia, videatur quod multo fortius corpora humana.

4. Præterea. Augustinus dicit, quod anima stabilitas in Deo stabiliter & corpus suum consequenter.

Sed contra. In motu locali spatiū, & motus, & tempus simul dividuntur, ut demonstrative probatur in VI. Physic. text. xviii. Sed spatiū quod transit corpus gloriosum per suum motum, est divisibile. Ergo & motus divisibilis, & tempus divisibile. Ins-

QUESTIOT II.

tans autem non dividitur. Ergo & motus ille non erit in instanti.

Præterea. Non potest esse aliquid simul totum in uno loco, & partim in illo, & partim in alio: quia sequeretur quod altera pars esset in duobus locis simul; quod esse non potest. Sed omne quod moveatur, partim est in termino a quo, & partim in termino ad quem, ut demonstratum est in VI. Physic. Omne autem quod motum est, totum est in termino ad quem est motus. Ergo non potest esse quod simul moveatur, & motum sit. Sed omne quod moveatur in instanti, simul moveatur, & motum est. Ergo motus localis corporis gloriosi non poterit esse in instanti.

SOLUTIO I.

Respondeo dicendum ad primam questionem, quod corpus gloriosum erit omnino subjectum animæ glorificata, non solum ut nihil in eo sit quod resistat voluntati spiritus, quia hoc fuit etiam in corpore Adæ, sed etiam ut sit in eo aliqua perfectio effluens ab anima glorificata in corpus, per quam habile redditur ad prædictam subiectiōnem: quæ quidem perfectio dos glorificati corporis dicitur. Anima autem conjugatur corpori non solum ut forma, sed ut motor; & utroque modo oportet quod corpus gloriosum animæ glorificata sit summe subjectum. Unde sicut per dotem subtilitatis subjicitur ei totaliter, in quantum est forma corporis, dans esse specificum; ita per dotem agilitatis subjicitur ei in quantum est motor, ut scilicet sit expeditum, & habile ad obediendum spiritui in omnibus motibus, & actionibus animæ. Quidam tamen causam istius agilitatis attribuunt quintam essentiam, quæ tunc in corporibus gloriosis dominabitur. Sed de hoc frequenter dictum est, quod non videatur conveniens; unde melius est quod attribuatur animæ, à qua gloria in corpus emanat.

Ad primum ergo dicendum, quod corpora gloriosa dicuntur ferri bâculis Angelis, & etiam in nubibus, non quasi eis indigeant, sed ad reverentiam designandam quæ corporibus gloriosis & ab Angelis, & ab omnibus creaturis deferuntur.

Ad secundum dicendum, quod quanto virtus animæ inveniens dominatur magis supra corpus, tanto minor est labor in motu, qui etiam si contra naturam corporis. Unde illi in quibus virtus motiva est fortior, vel qui habent ex exercitio corpus magis habilitatem ad obediendum spiritui moventi, minus laborant in motu: & quia post resurrectionem anima perfecte dominabitur corpori cum propter perfectiōnem propriæ virtutis, tum propter habilitatem corporis gloriosi ex redundantia gloria ab anima in ipsum; non erit aliquis labor in motu. Sanctorum: & sic dicunt possunt corpora Sanctorum agili.

Ad tertium dicendum, quod per dotem agilitatis corporis gloriosum redditur habile non solum ad motum localem, sed ad sensum, & ad omnes alias operationes animæ exequendas.

Ad quartum dicendum, quod sicut natura dat velocioribus animalibus instrumentis diverse dispositiones in figura, & quantitate; ita Deus dabit corporibus Sanctorum ullam dispositionem quam nunc habeant, non quidem in figura, & quantitate, sed in proprietate gloriae, quæ dicitur agilitas.

Sed contra. In motu locali spatiū, & motus, & tempus simul dividuntur, ut demonstrative probatur in VI. Physic. text. xviii. Sed spatiū quod transit corpus gloriosum per suum motum, est divisibile. Ergo & motus divisibilis, & tempus divisibile. Ins-

SOLUTIO II.

Ad secundam questionem dicendum, quod corpora gloriosa aliquando moveri necessarium est po-